

ฉบับที่ 10/2567

วันที่ 29 มีนาคม 2567

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567
(ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567)

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 979,981 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 1,365,674 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 55,750 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 มีจำนวนทั้งสิ้น 178,500 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567
(ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2566	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	979,981	980,978	(997)	(0.1)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,365,674	1,530,813	(165,139)	(10.8)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,287,837	1,443,663	(155,826)	(10.8)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	77,837	87,150	(9,313)	(10.7)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(385,693)	(549,835)	164,142	29.9
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(30,613)	(99,036)	68,423	69.1
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(416,306)	(648,871)	232,565	35.8
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	55,750	261,505	(205,755)	(78.7)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(360,556)	(387,366)	26,810	6.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	539,056	624,019	(84,963)	(13.6)
9. เงินคงคลังปลายงวด	178,500	236,653	(58,153)	(24.6)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3566

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2567
และในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567)**

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 รัฐบาลขาดดุลเงินสด จำนวน 30,178 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 33,288 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 3,110 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 มีจำนวน 178,500 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนกุมภาพันธ์ 2567

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 149,860 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 2,126 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.4) โดยการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ และกรมสรรพากร สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วเป็นสำคัญ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ ประกอบกับการนำส่งรายได้ของกรมสรรพสามิต (ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน) สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วเนื่องจากปีที่แล้วมีการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 5 บาท/ลิตร ขณะที่ปีนี้มีมาตรการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 1 บาท/ลิตร อย่างไรก็ตาม การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นรายการหัก สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากการจัดสรรงวดที่ 1 ในเดือนมกราคม 2567 มีความล่าช้า ส่งผลให้มีการจัดสรรในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 รวม 2 งวด

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 183,148 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 73,252 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 28.6) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 171,940 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 29.4 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 11,208 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 13.1 โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย (ตารางที่ 1)

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 158,799 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 23.9 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงแรงงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกจ่ายต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 13,141 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 62.2 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 19,851 ล้านบาท รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 14,771 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12,861 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จำนวน 11,858 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3,856 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 3,195 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกรมการปกครอง จำนวน 2,700 ล้านบาท และการเบิกจ่ายงบกลางรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน 30,257 ล้านบาท เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ จำนวน 10,838 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน 9,069 ล้านบาท และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 554 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2567

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกุมภาพันธ์ 2567		เปรียบเทียบ	
	2567	2566	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน (1.1+1.2)	171,940	243,508	(71,568)	(29.4)
1.1 รายจ่ายประจำ	158,799	208,752	(49,953)	(23.9)
1.2 รายจ่ายลงทุน	13,141	34,756	(21,615)	(62.2)
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	11,208	12,892	(1,684)	(13.1)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	183,148	256,400	(73,252)	(28.6)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ขาดดุลจำนวน 30,178 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 33,288 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 3,110 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก สุทธิ 7,182 ล้านบาท ทั้งนี้ มีการถอนเงินฝากคลังของหน่วยงานต่างๆ สุทธิ จำนวน 2,212 ล้านบาท และถอนเงินฝากคลังของกรมการแพทย์ สุทธิ จำนวน 420 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 35,750 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 5,572 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 มีจำนวนทั้งสิ้น 178,500 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนกุมภาพันธ์ 2567

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกุมภาพันธ์		เปรียบเทียบ	
	2567	2566	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	149,860	147,734	2,126	1.4
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	183,148	256,400	(73,252)	(28.6)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	171,940	243,508	(71,568)	(29.4)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	11,208	12,892	(1,684)	(13.1)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(33,288)	(108,666)	75,378	69.4
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	3,110	(7,411)	10,521	142.0
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(30,178)	(116,077)	85,899	74.0
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	35,750	14,400	21,350	148.3
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	5,572	(101,677)	107,249	105.5
8. เงินคงคลังต้นงวด	172,928	338,330	(165,402)	(48.9)
9. เงินคงคลังปลายงวด	178,500	236,653	(58,153)	(24.6)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3566

2. ฐานะการคลังในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567

2.1 **รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง** จำนวน 979,981 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.1) ไกล่เคียงกับช่วงเดียวกันปีที่แล้ว โดยการนำส่งรายได้ของหน่วยงานอื่นและกรมศุลกากรต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากปีที่แล้วมีรายได้พิเศษรวม 37,059 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การนำส่งรายได้ของกรมสรรพสามิต (ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน) และกรมสรรพากร สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากปีที่แล้วมีการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 5 บาท/ลิตร ขณะที่ปีนี้มีการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 2.5 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 20 กันยายน – 31 ธันวาคม 2566 และ 1 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 20 มกราคม – 19 เมษายน 2567 และน้ำมันเบนซิน 1 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 – 31 มกราคม 2567 นอกจากนี้ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในประเทศขยายตัวตามเศรษฐกิจ ประกอบกับการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นรายการหัก ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2 **รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น** จำนวน 1,365,674 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 165,139 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 10.8) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 1,287,837 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 155,826 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.8 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 77,837 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 9,313 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.7 โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย (ตารางที่ 3)

2.2.1 **รายจ่ายประจำ** จำนวน 1,210,450 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 48.0 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,521,620 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.8 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 **รายจ่ายลงทุน** จำนวน 77,387 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 663,380 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 58.2 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของศาล เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 136,786 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 97,018 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 86,677 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 76,697 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 45,323 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 44,880 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จำนวน 35,609 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 35,481 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 31,537 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 17,785 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกรมการปกครอง จำนวน 13,496 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 10,088 ล้านบาท และการเบิกจ่ายงบกลางรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน 160,081 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน 44,572 ล้านบาท เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ จำนวน 35,126 ล้านบาท และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 1,632 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567
(ตุลาคม 2566 – กุมภาพันธ์ 2567)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ		ร้อยละต่อ วงเงิน งบประมาณ
	ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2566	จำนวน	ร้อยละ	
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน (1.1+1.2)	1,287,837	1,443,663	(155,826)	(10.8)	40.4
1.1 รายจ่ายประจำ	1,210,450	1,258,460	(48,010)	(3.8)	48.0
1.2 รายจ่ายลงทุน	77,387	185,203	(107,816)	(58.2)	11.7
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	77,837	87,150	(9,313)	(10.7)	48.6
3. รายจ่ายรวม (1+2)	1,365,674	1,530,813	(165,139)	(10.8)	40.8

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 416,306 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 385,693 ล้านบาท และการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 30,613 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 - 12 ของปีงบประมาณ 2566 จำนวน 31,610 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 55,750 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 360,556 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2567 มีจำนวนทั้งสิ้น 178,500 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567
(ตุลาคม 2566 – กุมภาพันธ์ 2567)

หน่วย: ล้านบาท

	5 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2566	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	979,981	980,978	(997)	(0.1)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,365,674	1,530,813	(165,139)	(10.8)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	1,287,837	1,443,663	(155,826)	(10.8)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	77,837	87,150	(9,313)	(10.7)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(385,693)	(549,835)	164,142	29.9
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(30,613)	(99,036)	68,423	69.1
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(416,306)	(648,871)	232,565	35.8
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	55,750	261,505	(205,755)	(78.7)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(360,556)	(387,366)	26,810	6.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	539,056	624,019	(84,963)	(13.6)
9. เงินคงคลังปลายงวด	178,500	236,653	(58,153)	(24.6)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง